

Handläggare
Sarah Adewale Chaara
Telefon: 08-508 24 953

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Bedömningar av insatser enligt LSS

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på den inkomna skrivelsen.

Susanne Leinsköld
Stadsdelsdirektör

Lena Thorson
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utreda hur många personer som fått bifall eller avslag på sina ansökningar om ledsagarservice och kontaktperson enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) under åren 2014, 2015 och 2016. Detta för att många personer med behov av insatser enligt LSS och deras anhöriga oroar sig för att biståndsbedömningen blir mer restriktiv. Förvaltningen har även fått i uppdrag att ta fram hur många överklagningar som skett och huruvida förvaltningsrätten fastställt eller ändrat de fattade besluten. I uppdraget ingick även att redogöra för hur beslut om minskningar och indragningar av insatser enligt LSS motiveras.

Förvaltningen har tagit fram statistik på antalet bifall, avslag och överklagningar och kan konstatera att antalet enskilda med insatserna i princip är jämt fördelade över de tre år som redovisats. Vad gäller antalet avslag och delavslag är det inte heller någon större förändring mellan åren. I majoriteten av de ärenden som överklagats har förvaltningens beslut fastställts.

Att insatser enligt LSS dras in eller minskas beror till stor del på att praxis ändras och att utredningar i nuläget görs med stöd av bedömningsinstrument som bättre kartlägger enskildas behov av stödinatser.

Bakgrund

På stadsdelsnämndens sammanträde 27 oktober 2016 beslutades att ge stadsdelsförvaltningens i uppdrag att utreda vad som anförs i den bifogade skrivelsen. Detta för att många personer med behov av insatser enligt LSS och deras anhöriga oroar sig för att biståndsbedömningen blir mer restriktiv.

Ärendet

Det framkommer i skrivelsen att många personer med behov av insatser enligt LSS och deras anhöriga oroar sig för att biståndsbedömningen blir mer restriktiv. Enligt socialförvaltningens rapport "Beskrivning av socialtjänsten 2015" minskar till exempel antalet timmar per person som får ledsagarservice enligt LSS i Stockholm. Enligt SCBs statistik minskar även antalet personer som får ledsagarservice nationellt.

Enligt skrivelsen är det inte klarlagt om detta är ett tecken på att biståndsbedömningen har blivit strängare eller om efterfrågan har minskat. Det framkommer även att det har funnits fall i staden där sökanden haft insatser under en längre tid som sedan vid omprövning dragits in, och där de sökande och anhöriga upplever att det inte fått någon förklaring till varför insatserna har dragits in. Med anledning av detta begär stadsdelsnämnden att förvaltningen redovisar följande:

- 1 a.) Hur många ansökningar om ledsagning, ledsagarservice eller kontaktperson som inkommit under 2014, 2015 respektive 2016,
  - 1 b.) hur många som bifallits respektive avslagits,
  - 1 c.) hur många avslagsbeslut som överklagats samt,
  - 1 d.) hur många överklagande beslut som ändrats respektive fastställts av domstol.
- 2.) Att förvaltningen redogör för hur man motiverar beslut om minskade eller indragna insatser enligt LSS, när beslutet inte är grundat i någon förändring av levnadsomständigheter hos den sökande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen socialtjänsten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har tagit fram statistik kring antal ansökningar, avslag och delavslag samt överklagningar vad gäller ledsagarservice och kontaktperson enligt LSS. I punkt 1 a efterfrågar

stadsdelsnämnen antalet ansökningar som inkommit gällande ledsagning, ledsagarservice och kontaktperson. Ledsagning är inte en insats enligt LSS och därför har denna utelämnats.

Förvaltningen redovisar inte endast bifall och avslag, utan även delavslag. Ett delavslag innebär att den enskilde beviljas en del av den söka insatsen och får avslag på en del. Detta innebär att de enskilda som fått delavslag får två beslut, ett bifallsbeslut och ett avslagsbeslut.

Nedan redovisas den efterfrågade statistiken i tabellform:

1 a.) Antal inkomna ansökningar

År	Ledsagarservice	Kontaktperson
2014	75	78
2015	70	79
2016	83	76

1 b.) Antal bifall/avslag, ledsagarservice

År	Bifall	Avslag	Delavslag
2014	64	11	14
2015	60	10	12
2016	73	10	12

1. b) Antal bifall/avslag, kontaktperson

År	Bifall	Avslag	Delavslag
2014	71	7	1
2015	69	10	2
2016	69	7	3

1 c och d.) Överklagade beslut ledsagarservice och kontaktperson

År	Överklagade beslut	Fastställda	Ändrade	Återförvisade	Dom ej kommit
2014	4	4	0	0	0
2015	10	7	1	2	0
2016	6	0	0	1	5

Sammanfattningsvis har det under 2014 till 2016 inte varit några större förändringar när det gäller hur många enskilda som har insatserna ledsagarservice och kontaktperson enligt LSS. I de flesta ärenden då avslag skett har de enskilda inte bedömts tillhöra personkretsen för LSS eller att de haft andra insatser som tillgodosett de behov av stöd som de enskilda haft. I de flesta ärenden då en överklagan skett har förvaltningsrätten fastställt det beslut som fattats.

2.) Det kan finnas flera olika orsaker som föranleder att ett beslut enligt LSS vid en nyprövning minskas eller dras in. I de fall en enskild haft en insats enligt LSS och man vid en omprövning/nyprövning finner att den enskilde inte längre har rätt till insatsen kan detta bero på att praxis har ändrats. Den enskilde tillhör inte längre personkretsen eller uppfyller kriterierna för att ha rätt till insatsen. Exempel på ändringar av praxis som lett till ovanstående är att synskadade inte längre regelmässigt bedöms tillhöra personkretsen för LSS och att högsta förvaltningsdomstolen 2011 uttalade att ledsagarservice enligt 9§ 3 LSS inte ska användas till semesterresor utomlands. När en enskild som haft insatser med stöd av LSS och inte längre bedöms tillhöra personkretsen och därmed inte kan bli beviljad insatser med stöd av denna lag, informeras de enskilda om möjligheten att ansöka om motsvarande insats med stöd av socialtjänstlagen. I majoriten av dessa ärenden beviljas de enskilda en insats med stöd av socialtjänstlagen.

På grund av hög arbetsbelastning och personalomsättning på beställarenheten har det ibland varit en viss eftersläpning vad gäller omprövningar. Detta har lett till att enskilda fått ha sina insatser längre än om omprövning skett i samband med ändring av praxis.

Bedömningsinstrumenten har genom åren utvecklats och i dagsläget används Dokumentation, Utredning, Resultat (DUR) i alla utredningar. Då en enskilds livssituation kartläggs på ett systematiskt sätt kan detta leda till att bedömningen av behovet blir annorlunda än tidigare.

Förvaltningen anser att det är positivt att överklagningar sker och enskilda som inte är nöjda med de beslut som fattats uppmanas att överklaga besluten. Detta för att de beslut som fattas blir granskade och kvalitetssäkrade. Det är även det enda sättet för den enskilde att få nämndens beslut överprövat. Enskilda informeras om att de kan få stöd att skriva överklagningar av handläggarna.

Bilagor

1. Bedömningar av insatser enligt LSS (Inkommen skrivelse)